

**Bakalářská práce studijního oboru adiktologie, 1.LF UK, akad.rok 2009/2010
(obhajoba a státní zkouška 25.6. 2010)
Hodnocení vedoucího práce**

RODINA V PATOGENEZI ZÁVISLOSTÍ (SROVNÁVACÍ KASUISTICKÁ STUDIE)

Dominika Horáková

1. Abstrakt

Při hodnocení abstraktu i celé práce přihlížím ke specifickému charakteru práce – jde v postatě o kvalitativní výzkum propojující tři kasuistiky s určitými teoretickými a metodologickými poznatky, které adiktologie přináší.

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- *Jsou jasně stanoveny cíle práce, případně výzkumné otázky či hypotézy?*

Cíl je výstižně stanovený a je naznačena jeho specifikace v podobě otázek či hypotéz..Rozvedeno i v Úvodu.

- *Jsou popsány hlavní použité metody?*

Ano.

- *Jsou uvedeny hlavní poznatky a jejich praktické implikace?*

Ano. .

Závěr: Abstrakt je konsistentní s požadavky a má patřičnou vypovídací hodnotu.

Hodnotím jako „výborné“ - 4 body

2. Teoretická část na základě rešerše odborné literatury

Autorka rozděluje teoretickou část na dvě – v první pojednává o rodině obecně a definicích funkční/dysfunkční rodiny, v druhé části se věnuje tématu „rodina v patogenezi závislostí“

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- *Je zdůvodnění práce logické?*

Zpracované partie v teoretické části jsou logicky členěné a přehledné, podrobné a opírají se širší spektrum odborné literatury domácí a překladové (nejen adiktologické, což je vzhledem k tématu podstatné). Seznam literatury je rozsahem i obsahem přiměřený.

- *Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem?*

Odkazy jsou vybrány přiměřeně obsahu, svědčí o tom, že autorka rozumí tématu v pojetí různých autorů. Zacházení s citacemi je standardní.

- *Jsou použité literární poznatky kriticky diskutovány?*

Diskusní přístup k poznatkům uváděným v teoretické části v práci nechybí.

Závěr: pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura, s níž autorka vhodně zachází. Zpracování poznatků z literatury není pouze kompilativní, nepostrádá diskusní zaměření. Argumentace použitá v práci je mezioborově zajímavá a pro obor adiktologie přínosná.

Hodnotím jako „velmi dobré“ - 21 bodů

3. Logika struktury práce

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- *Má práce logickou strukturu?*
- *Má práce vnitřní konzistenci?*
- *Jsou použité metody opodstatněné a přiměřeně popsány?*
- *Byl výběr případu/případů opodstatněný?*
- *Odpovídá rozbor cíli práce?*
- *Je zaujetí příběhem v rovnováze s odborným odstupem?*

Podle hodnotících kritérií přiděluji každé položce 4 body s výjimkou třetí položky – použitá metoda je opodstatněná, přiměřeně popsána, ale bez odkazů na metodologii kvalitativního výzkumu, takže 2 body.

Celkem hodnotím jako „výborné“ - 22 bodů

4. Prezentace případového materiálu

Tato část má specifický ráz, neboť autorka pro průzkum tématu práce prezentuje tři kasuistiky. Po dohodě s vedoucím práce jejich rozsah i obsah omezila pouze na skutečnosti relevantní pro popsání příběhu s důrazem na vývoj v dětství a rodinné faktory, tj. spíše na klinickou či případovou ilustraci. Části popisující drogovou kariéru a historii či dopad odborných intervencí ovšem nechybí.

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- *Mají kasuistiky všechny podstatné části?*

Ano, vše podstatné je uvedeno.

- *Mají anamnézy výpovědní hodnotu?*

Anamnézy mají vysokou vypovídající hodnotu vzhledem k tématu a záměru.

- *Je vhodně popsán další vývoj klientů a/nebo metody intervence?*

Metody intervence jsou stručně a výstižně zmíněny, další není relevantní (viz výše).

- *Byly použity přiměřené nástroje hodnocení?*

Viz další bod.

- *Je souhrn výstižný a vypovídající?*

Každá kasuistika je zakončena souhrnem, který je v podstatě volnou rozvahou nejen nad rodinnými faktory, ale rovněž nad psychodynamikou a drogovou/léčebnou dráhou klienta či klientky. Souhrny jsou velmi zdařilé.

Závěr: prezentace případového materiálu je zcela adekvátní vzhledem ke zpracování diskutovaného tématu. Anamnézy i souhrny mají vysokou vypovídající hodnotu. Případový materiál je zpracován na vynikající úrovni a prozrazuje vyspělé klinické myšlení.

Hodnotím jako „výborné“ - 23 bodů

5. Rozbor a interpretace získaných poznatků

Rozbor je částečně obsažený už v souhrnech jednotlivých kasuistik. K dalšímu souhrnnému rozboru přistupuje autorka velmi jednoduše a přitom velmi kreativně – vytváří podle souhrnu nejdůležitějších poznatků z teoretické části porovnávací tabulku všech tří případů a podrobně diskutuje výsledky svého porovnání.

Odpovědi na otázky „kritérií“:

- *Má rozbor jasnou strukturu odpovídající tématu a cíli práce?*
- *Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?*
- *Jsou poznatky diskutovány v kontextu teoretické části?*
- *Jsou závěry korektní a srozumitelné?*
- *Byla vzata v úvahu alternativní vysvětlení?*
- *Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?*
- *Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?*

Na všechny otázky odpovídám ANO.

Závěr: rozbor a interpretace získaných poznatků představuje zdařilou ukázkou kvalitativního výzkumu narativního směru. Výsledky jsou prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Autorka v kontextu teoretické části diskutuje slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Navrhuje též směr dalšího výzkumu a vyzdvihuje potřebu zaměřit se na rodinné prostředí ve výchově i v terapeutických intervencích.

Hodnotím jako „výborné“ - 28 bodů

6. Etické požadavky

Zpracování případů zajišťuje dostatečně bezpečí klientů, další etické problémy se nevyskytují.

Hodnotím jako „výborné“ - 13 bodů

7. Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce

Práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, na prvním místě nikoliv zpracováním teoretické části, ale aplikací přístupu kvalitativního výzkumu.

Hodnotím jako „výborné“ - 13 bodů

Závěr

Celkový počet bodů: 124 bodů ze 137 dosažitelných.

Orientační hladina: výborná práce = minimum 119 bodů.

Celkové hodnocení: **výborná práce**

Práci doporučuji k přijetí a k obhajobě při státní závěrečné bakalářské zkoušce. Doporučuji, aby se otázky při obhajobě zaměřily následující okruhy:

- Možnosti a meze práce s rodinou problémových uživatelů a závislých klientů – co je možné dosáhnout a co ne?
- Možnosti a meze „reparentingu“ – jak lze využít korektivně emoční zkušenosti v léčbě individuální či skupinové jako úzdravného faktoru vůči negativním rodinným vlivům a zkušenostem?

Při státní zkoušce je vhodné, aby adeptka byla přiřazena k jiné komisi, než je ta, které budu předsedat.

Praha 1. června 2010

Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.
Centrum adiktologie
Psychiatrická klinika 1. LF a VFN
Univerzita Karlova v Praze
Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

Poznámka: k hodnocení byla použita pracovní verze upraveného manuálu hodnocení bakalářských prací studijního oboru adiktologie, který posuzovatel vypracoval speciálně pro účely hodnocení prací s kasuistickým zaměřením. Manuál dosud není definitivní a jeho použití je zároveň ověřováním jeho funkčnosti.